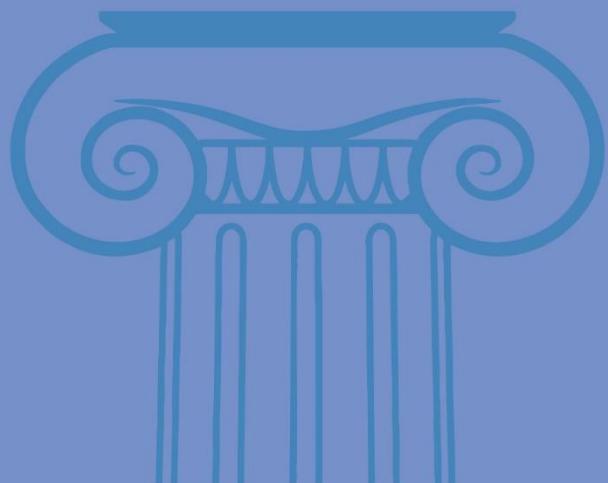

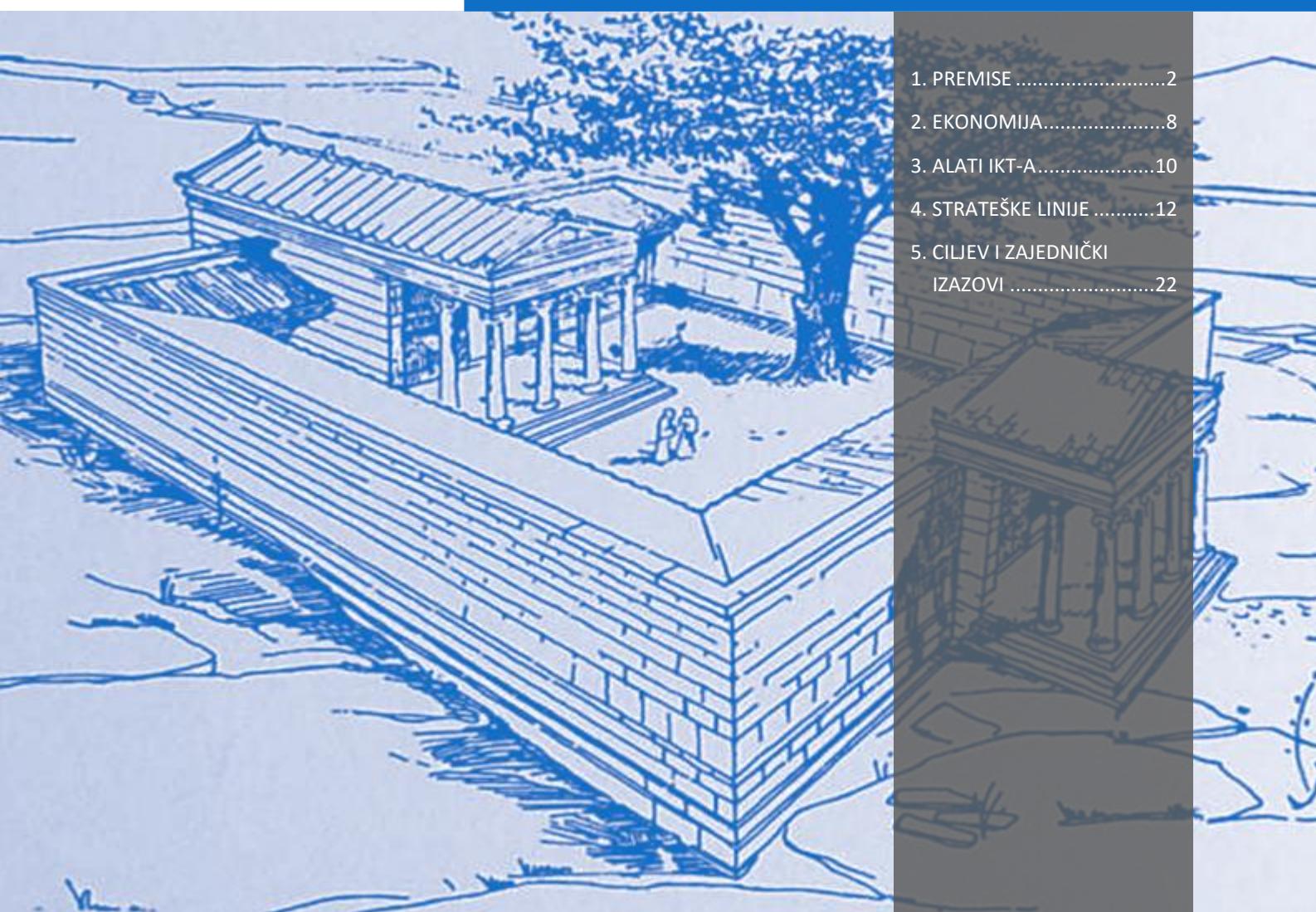

STRATEGIJA ODRŽIVOГ OČUVANJA I VALORIZACIJE ARHEOLOŠKIH PARKOVA

SADRŽAJ

1. PREMISE	2
2. EKONOMIJA.....	8
3. ALATI IKT-A	10
4. STRATEŠKE LINIJE	12
5. CILJEV I ZAJEDNIČKI IZAZOVI	22

1 ■ PREMISE

1.

PREMISE

Sada je prepoznato i podijeljeno da se arheologija može i mora nositi sa sadašnjosti, postajući sve javnost. Zapravo, utvrđivanjem cilja poboljšanja kvalitete sadašnjosti i time doprinosa planiranju budućnosti, ona učinkovito postiže ciljeve koji su joj tradicionalno najbliži, kao što su, na primjer, istraživanje, zaštita i poboljšanje.

Suočavanje s problemima vezanim uz teritorijalne i krajobrazne transformacije jedno je od područja gdje se čini da su veze sa sadašnjosti najvidljivije.

Krajobraz, neovisno o tome je li izgrađen ili ne, zapravo je složen sustav sastavljen od podsustava i odnosa koji su definirani tijekom vremena zahvaljujući konstruktivnim i destruktivnim procesima. Urbana organizirana ili raštrkana naselja, ali i otvorena, kultivirana, nekultivirana, marginalna i planinska područja, kao i cestovne mreže, među brojnim su znakovima naseljenih zajednica. Uzimajući u obzir ove znakove, koji su dijakronički stratificirani i sinkronizirano povezani jedan s drugim, jasno je da proučavanje krajolika ne može, nego biti cjelovito, te da pristup proučavanju drevnih krajolika može biti samo globalan.

Analiza europskog zakonodavstva naglašava da je pristup zaštiti negativan, koji počinje kada je šteta počinjena ili kada postoji rizik od štete.

Zakonodavstvo i instrumenti urbanističkog planiranja koji se tiču i povezani su s upravljanjem arheološkim parkovima ujednačeno se primjenjuju na nacionalnoj razini u svim zemljama koje sudjeluju u projektu PRIJENOSA, što je razmatranje koje možemo proširiti i na europsku razinu. Stoga se svim arheološkim parkovima upravlja u skladu s različitim zakonima i aktima koji u širem smislu uređuju stavove prema zaštiti i očuvanju kulturne baštine.

Unatoč napretku rasprave i stavovima izraženima u zajednici, i dalje ostaje bitno monumentalna koncepcija kulturnog resursa, koja iz konteksta izolira kulturna dobra na koja se primjenjuju uredaji za zaštitu.

Primjereno je naglasiti kako postojeće zakonodavstvo i instrumenti za urbanističko planiranje često rješavaju to pitanje na obrambeni način. Stoga se pozornost posvećuje kulturnoj i arheološkoj baštini kao bogatstvu koje treba očuvati, očuvati i obraniti od ljudskih aktivnosti koje bi s njom mogle narušiti i time ugroziti njezinu bit.

Arheološki park i danas se smatra „muzejom na otvorenom”, dijelom teritorija koji je razgraničen i odvojen od teritorijalnog konteksta, posvećen isključivo zaštiti, čuvanju, istraživanju, izložbi i, šire gledano, unapređenju nalaza. To se događa unatoč činjenici da se većina arheoloških ostataka nalazi u naseljenim, ako ne i urbaniziranim područjima s rastućom populacijom.

Monumentalna koncepcija, logika obrambene zaštite i ona muzeja na otvorenom imaju tendenciju prevladati nad svakom vizijom programiranja i planiranja intervencija i mjera u kojima se zaštita i povezano unapređivanje kulturne i arheološke baštine ugrađuju u integrirane procese planiranja i upravljanja teritorijem i krajolikom koji uključuju i lokalne zajednice u smislu kulturnog, društvenog i

gospodarskog rasta te korisnike zainteresirane za kulturno prodbujivanje, zabavu, druženje i opuštanje.

Analizom provedenom u okviru projekta TRANSFER utvrđene su značajne razlike u socioekonomskom kontekstu u kojem su strukturirani primjeri Parka.

Te su razlike vidljive u cijelom teritorijalnom ekosustavu, posebno u odnosu na: pravila koja se odnose na zaštitu i poboljšanje arheološke baštine; razinu postupaka prostornog i urbanističkog planiranja; subjekte koji sudjeluju u upravljanju područjem i arheološkim parkovima; iznos ulaganja u postupke upravljanja i poboljšanja arheološke baštine; izvore financiranja i načine isplate sredstava; sposobnost gospodarskog sustava da surađuje s postupcima upravljanja arheološkim parkovima; tehnološke infrastrukture; vještine i iskustvo u primjeni IKT-a na postupke upravljanja baštinom i poboljšanja; sredstva i individualno znanje javnosti u vezi s ICT-om.

Upućivanje na europske konvencije Malte, krajobraza i Faro te na Euro-mediteranske politike kojima se naglašava odnos između arheološke baštine, državnog područja, krajobraza i zajednice te gospodarski učinak politika za poboljšanje kulturne baštine.

Moramo se prisjetiti kontinuiranog niza promišljanja i razmatranja o temi odnosa krajobraza i povijesne kulturne baštine. Konvencija za zaštitu europske arheološke baštine (Valletta, 1992.), Europska krajobrazna konvencija (Firenca, 2000.), Okvirna konvencija Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine (Faro, 2005.) naglašavaju njezine važne funkcije od općeg interesa i doprinos gospodarskoj aktivnosti ove ključne teme.

Ovaj regulatorni okvir posebno naglašava potrebu za stvaranjem administrativnih struktura sposobnih za upravljanje razvojnim

projektima vezanim uz arheologiju. Također promiče: razvoj odgovarajućih zakonskih propisa za obranu baštine u fazama urbanog planiranja; definiranje i provedbu krajobraznih politika usmjerenih na očuvanje, upravljanje i uređenje krajobraza donošenjem posebnih mjera; uključivanje krajolika u politike teritorijalnog i urbanog planiranja, kao i u kulturne, ekološke, poljoprivredne, socijalne i gospodarske politike te u sve druge politike koje mogu imati izravan ili neizravan utjecaj na krajolik. Javni i privatni subjekti također se potiču da se obvezu, kako bi se povećala svijest o gospodarskom potencijalu kulturne baštine, provedbom praksi usmjerenih na njezinu zaštitu i odgovorno upravljanje, uzimajući u obzir načela održivosti, učinkovitosti i socijalne kohezije.

Isti okvir stavlja „zajednice baštine”, kako je definirano Farskom konvencijom, u središte tih procesa, uz istovremeno jačanje postupaka javne svijesti i demokratskog sudjelovanja kako u utvrđivanju vrijednosti kulturne baštine tako i u definiranju i razvoju krajobraznih politika.

Podjela ciljeva između javnih, institucionalnih i privatnih aktera te savjetovanje ili sudjelovanje u postupku odlučivanja na temelju politika planiranja smatraju se ključnim ciljevima u svrhu integriranog arheološkog očuvanja, koji stoga moraju imati za cilj kompromis ili dijeljenje potreba arheologije i potreba planiranja, uvažavajući temeljnu obvezu zaštite.

Stoga se procesi demokratizacije koji su u tijeku diljem Europe kreću prema postupnom širenju baze odlučivanja uključene u upravljanje područjem, čija je zaštita očito jedan aspekt. Postupci odozdo prema gore sada su ključni alat za svaku aktivnost koja želi imati učinkovitu sposobnost utjecanja na postupke donošenja odluka.

Ljudski razvoj i kvaliteta života te obogaćivanje gospodarskih, političkih, društvenih i kulturnih razvojnih procesa cilj je očuvanja i upravljanja kulturnom baštinom i njezinom održivom uporabom, kako je naglašeno operativnim okvirom. Jačanje kulturne baštine stoga je steklo sve veću važnost u tim razvojnim modelima koji se temelje na lokalnim identitetima i povećanju teritorijalnih resursa, što nadilazi obrazovne, participativne i didaktičke aspekte, ali i sposobnost stvaranja vanjskih učinaka u drugim gospodarskim sektorima.

Ti prostori također su u središtu Euro-mediteranskog pristupa zaštiti i unapređenju kulturne baštine, u kojem je „integrirano očuvanje“ baštine usmjereni na gospodarski i društveni razvoj s važnim multiplikacijskim učinkom, a sama kulturna baština smatra se važnom polugom u ekonomskom razvoju i politici socijalne kohezije, također u odnosu na procese globalizacije.

2. EKONOMIJA

2 EKONOMIJA

Istovremeno, upravitelji site-a nisu navikli gledati van i razmatrati utjecaj svojih aktivnosti na teritorij (izravno, kroz otvaranje radnih mjeseta, ali i neizravno, kroz aktivaciju drugih gospodarskih sektora vezanih uz glavne aktivnosti koje se poduzimaju za upravljanje Parkom)

Isti upravitelji lokaliteta i isti političari jednako se tako ne navikavaju promatrati unutar Parka kako bi analizirali potencijal koji aktivnosti koje se odvijaju izvan Parka imaju ili bi mogle imati na procese upravljanja lokalitetom.

Očuvanje i unaprjeđenje u osnovi su povezani s dugoročnom gospodarskom održivosti arheoloških nalazišta. Ekonomsku održivost upravljanja arheološkim parkom jamči i održava učinkovito funkcioniranje složenog i međusobno povezanog ekosustava proizvodnih aktivnosti koje nude i proizvode i usluge.

3. ■ ALATI ICT-A

3. ALATI ICT-A

Europskim okvirom u kojem djelujemo, kulturnim politikama, trendovima i preporukama prepoznaće se individualno i kolektivno pravo pristupa kulturnoj baštini i sudjelovanja u njoj, uz istodobno poticanje demokratskog sudjelovanja upotrebom digitalne tehnologije. EU kulturnu baštinu smatra izvorom održivog razvoja kojim se poboljšavaju životi ljudi i životni okoliš.

Posljednjih godina došlo je do značajnog razvoja plodnih procesa kroz koje su uloga i potrebe posjetitelja muzeja i arheoloških područja duboko preoblikovane. Tehnologija je bila odlučujući i poticajni čimbenik u ovoj evoluciji i izvanredna je komponenta u zadovoljavanju novih potreba za korištenjem baštine i komunikacijom.

Informacijske i komunikacijske tehnologije su alati koji podupiru, stvaraju i prate različite aktivnosti arheološkog lokaliteta, kao što su istraživanje, dokumentacija, upravljanje, očuvanje i restauracija zbirk; koriste se za komunikaciju s posjetiteljima i promociju aktivnosti muzeja, uz korištenje „poznatih“ uređaja za javnost kao što su pametni telefoni, tableti i računala.

Oni izravno pridonose svrsi „obrazovanja i uživanja“ kulturne baštine, kao i poboljšanju digitalne pristupačnosti, odnosno sposobnosti da budu uključivi i dostupni i putem digitalnih tehnologija, povećanog pristupa i korištenja kulturne ponude u svim

kontekstima, kako na licu mjesta tako i putem tehnoloških uređaja, te osiguravajući sve veću uključenost osoba s posebnim potrebama.

Neposredno prispevajo k »izobraževalnemu in uživaškemu« namenu kulturne dediščine, pa tudi k izboljšanju digitalne dostopnosti. Torej omogočajo zmožnosti vključevanja, povečanja dostopa in uporabe kulturne ponudbe v vseh kontekstih, tako na kraju samem kot preko tehnoloških naprav ter zagotavljajo vedno večje vključenosti ljudi s posebnimi potrebami.

4. STRATEŠKE LINIJE

4. STRATEŠKELINJE

Odbijanje precizne logike koja daje prednost jedinstvenom dobru u odnosu na odnose između proizvoda koji su postali učinkoviti na području/potreba da se politike zaštite i poboljšanja integriraju u politike krajobraza.

Kulturna i arheološka dobra proizlaze iz odnosa koje mogu uspostaviti među sobom, s okolnim antropiranim i povijesno stratificiranim teritorijem, kao i s muškarcima. Stoga je potrebno izaći iz logike koja je još uvijek prožeta idealizmom i historicizmom, koja se usredotočuje na jednu prednost kako bi se dobila vizija zaštite, upravljanja i poboljšanja koja je usredotočena na teritorij i krajolik, koji se smatraju „homogenim dijelom teritorija čiji likovi proizlaze iz prirode, ljudske povijesti i uzajamnih međuodnosa”.

Plan Parka mora prevladati koncept očuvanja kulturne baštine temeljen samo na obrambenim strategijama, strategijama minimizacije ili kompenzacije utjecaja. Stoga mora ići dalje od pukog očuvanja robe. Kao rezultat toga, to nije samo sredstvo pasivne zaštite, već pravi teritorijalni projekt na teritoriju.

Arheološki park ne treba promatrati kao „muzej na otvorenom”, zamišljen kao kolecionar monumentalne stvarnosti, a aktivnosti ograničene na očuvanje i izlaganje arheoloških dobara samo su korisne za sam posjet. Nova perspektiva parkova dovela je do nove

strategije koja je željela da park postane mjesto aktivne proizvodnje kulture, socijalizacije i gospodarstva.

Arheološki park mora prevladati stanje izolacije u kojem arheološki ostaci riskiraju da budu umetnuti i postanu „spremnik” i „generator” funkcionalnih, bioloških, kulturnih, društvenih i gospodarskih odnosa između različitih unutarnjih i vanjskih komponenti na perimetru arheološkog područja. Njegova svrha mora biti prikazati nove upravljačke ravnoteže i prisiliti nas da preispitamo tradicionalni koncept muzejskog prostora u korist sve raširenijeg tumačenja parka kao „proizvodne opreme”.

Upućivanje na politike krajobraza koje sve više zahtijevaju sudjelovanje lokalnih zajednica u upravljanju/potrebu za osnaživanjem lokalnih zajednica u zaštiti i unapređivanju. Građani postaju prvi zainteresirani za zaštitu kulturne baštine kada razumiju njezinu vrijednost.

Smatra se da bi vrijednost povjesno-kulturnog dobra, koje zadržava značenje krajobrazne imovine i prati inovacije koje su u tom području uvedene Europskom konvencijom o krajobrazu, trebalo definirati doprinosom dotičnog stanovništva.

Prosudbu bi trebalo zamijeniti opravdanjem, zbog čega bi se trebalo pribjeći intersubjektivno dijeljenim argumentima, a ne istinama koje je potvrdio stručnjak.

Stoga je s tog stajališta potrebno preispitati postojeće administrativne postupke koji su uvjetovani tradicionalnom slikom jedinstvenog tumača vrijednosti resursa. Nadalje, trebalo bi preispitati metode analize i evaluacije same imovine. Doista,

potrebno je uvesti nove varijable u tumačenje kvalitete, u rasponu od simboličkog značaja do dokzne vrijednosti, od figurativnosti i reprezentativnosti do percepcije populacije.

Kategorije tumačenja i evaluacije moraju biti povezane s proširenim okvirima znanja i proširenim teritorijalnim područjem u kojem problemi postaju složeni i isprepleteni.

Dvije vrste arheologa trebale bi biti poredane jedna uz drugu. Prva, sa svojim specifičnim znanjem i vještinama, odgovorna je za prepoznavanje kulturne vrijednosti imovine i nametanje njezinih modela zaštite ili upravljanja, dok bi druga trebala pružiti širokoj bazi zainteresirane javnosti alate korisne za priznavanje vrijednosti kulturne baštine kako bi iste zajednice uključene u proces donošenja odluka odozdo prema gore mogle promovirati zaštitu i unapređenje kulturne baštine.

Doprinos rastu zajednica dijalektičkim uključivanjem također podrazumijeva priznavanje da je taj rast već započeo. Osim toga, čak i ako je temeljna i opterećujuća nadležnost za zaštitu državnog dužnosnika, posebni interesi i vještine do sada su prisutni u teritorijalnim javnim tijelima, ali i u svim drugim javnim i privatnim subjektima koje nacionalno zakonodavstvo uključuje u projekte upravljanja.

Granice hiperspecističke arheološke kulture bez zajedničkih interpretativnih kategorija za rješavanje dinamike uređenja i upravljanja krajolikom: potreba otvaranja nove fronte u široj temi javne arheologije.

Arheolozi moraju sudjelovati u procesima donošenja odluka na strukturiran način. Uključivanje arheologa trebalo bi biti obvezno u timove rođene za realizaciju projekata s utjecajem na teritorij. Ta ključna stručna osoba trebala bi biti prisutna i aktivna u svim fazama, ne samo za sastav kognitivnih okvira, nego ne samo kao funkcija nametanja ili ponovnog potvrđivanja ograničenja. Arheolog bi trebao intervenirati u analizu referentnih scenarija pojedinačnih planova, a prije svega u utvrđivanje strateških crta, upravo zato što su arheološka dobra primarni resurs za kulturni i društveno-gospodarski rast područja.

Arheolozi moraju prevladati ograničenja nametnuta hiperspecijalizacijom povjesno-arheoloških disciplina, što je dovelo do sve dubljeg rješavanja sve specifičnijih tema. Stoga bi također trebali steći kategorije tumačenja i modele zastupanja i priopćavanja podataka koji se mogu dijeliti sa stručnjacima iz različitih disciplina uključenih u zajedničke postupke planiranja i projektiranja.

Kako bi sudjelovali u procesima odlučivanja koji reguliraju i upravljaju transformacijama, a time i u procesima urbanog i teritorijalnog suplaniranja, arheolozi moraju razviti metodologije za rad u grupama i dijalog sa stručnjacima iz drugih disciplina (geolozima, demografima, ekonomistima, botaničarima itd.) koji dijele odgovornosti i kompetencije u tim procesima.

Za arheologe dijalog u kontekstu zajedničkog projekta također znači sposobnost suočavanja, s ciljem integracije, s odgovornostima koje nameće istovremena provedba politika koje razvijaju subjekti na različitim institucionalnim, nacionalnim, regionalnim i lokalnim razinama. Realnost, sa sve hitnijim zahtjevima za transformacijom privatnih i javnih subjekata, inače bi se nametnula, bez obzira na prioritetne potrebe za zaštitom.

Elitistički pristup, u kojem je kultura u suprotnosti s upravljanjem teritorijem i s time povezanim ekonomskim procesima AMD ne uključuje zajednicu, može zainteresirati samo malu elitu i zbog toga je osuđen na propast.

Želja da se dopre do što šire publike podrazumijeva rizike koje treba izbjegavati, kao što su pretjerano pojednostavljenje sadržaja, teškoće u razumijevanju krutih kriterija koje nameće metodologija historijsko-arheoloških istraživanja, potraga za spektakularizacijom, pa čak i romobila.

Ovaj drugačiji način bavljenja arheologijom, koji se stoga mora odnositi na arheologa kao takvog, a ne na novog stručnjaka za „javnu arheologiju“ ili „arheologiju za planiranje“, također bi bio način pružanja mogućnosti zapošljavanja diplomiranim studentima i onima koji su studirali arheološke discipline.

Za arheologa se pravo i nužno traganje za sve profesionalnijim vještinama, kako bi se uspostavili plodonosni i izravni odnosi sa suvremenim kontekstom, ne može odvojiti od procesa povijesnog vrednovanja koji je, polazeći od proučavanja i dokumentiranja materijala, fundamentalan i sam cilj arheologa. To je posebno važno u analizi i priopćavanju kulturne vrijednosti baštine.

Definicija arheološkog parka

Proces prijelaza s gospodarenja imovinom pojedinca na gospodarenje kontekstom i krajolikom doveo je do daljnje definicije arheološkog parka. Arheološki park je torej:

teritorijalno područje na kojem je identificirana pretežno arheološka vrijednost krajobraza, integrirano s prisutnošću povijesnih,

kulturnih i ekoloških vrijednosti, predmetom projekta za integrirani i održivi razvoj, u bliskoj suradnji s lokalnom zajednicom

Ovom definicijom arheološkog parka razvijaju se prostori i pristupi nekih od glavnih europskih konvencija povezanih s kulturnom baštinom i krajobrazom, posebno Malteške konvencije, Europske konvencije o krajobrazu i Farske konvencije.

Tom se definicijom može prevladati načelo preventivne zaštite koje je već prisutno u malteškoj konvenciji upravo zato što se njome želi upravljati preobrazbama, a ne učincima. očuvanje arheološke baštine u malteškoj konvenciji ipak je bilo sastavni dio politika teritorijalnog razvoja.

Plan i projekt kao alati za prevladavanje isključivo obvezujuće logike i dijeljenje izbora s lokalnim zajednicama.

Stoga je potrebno razmisliti o zaštiti i poboljšanju arheološke baštine u kontekstu koherentnog teritorijalnog upravljanja i politika planiranja te stoga planiranje i dizajn smatrati središnjom metodom upravljanja.

Izrada plana upravljanja arheološkim parkom je obavezna kako bi se potaknula uska usporedba različitih potreba, subjekata i vrijednosti uključenih u područje arheološkog parka s ciljem utvrđivanja zajedničkog plana rada. Plan bi trebao biti sposoban regulirati, upravljati i planirati preobrazbe krajolika koje su danas sve brže.

Plan ne odgovara samo na stanje nužnosti, već prije svega na želju da djeluje na tom području s učinkovitošću, pravovremenošću i predviđanjem.

Suradnja različitih dionika – javnih i privatnih – koji djeluju u različitim kapacitetima na tom području može stoga omogućiti komplementarnost i pokretanje sinergija potrebnih za postizanje tih ciljeva koje je inače teško postići zbrojem zasebnih i sektorskih djelovanja.

U planu, svrhe usko vezane uz očuvanje i obrazovanje moraju voditi dijalog i voditi računa o složenosti aktivnih međusobnih odnosa muškaraca i okoliša, prepoznajući da zaštita, upravljanje i planiranje krajolika podrazumijevaju prava i odgovornosti koje uključuju sve građane. Očito, to ne znači zasjenjivanje potrebe za zaštitom, koja u arheološkom parku nije samo nužna i obvezna, već i sama svrha njegova postojanja..

ULOGA ICT-A, GOSPODARSTVA I ELASTIČNOSTI

Informacijske i komunikacijske tehnologije moraju se koristiti kao alati u svim fazama istraživanja, upravljanja i unaprjeđenja arheoloških parkova, s posebnim naglaskom na razvoj procesa demokratskog sudjelovanja u fazama planiranja i upravljanja te unaprjeđenja arheoloških parkova.

Kako bi se podijelile informacije između različitih stručnjaka u fazama planiranja plana i njegovoј provedbi, potrebno je koristiti jasne, standardizirane i jezike koji se mogu dijeliti. GIS mora biti temelj te razmjene informacija i stoga ga treba promatrati kao sredstvo, a ne kao cilj.

U tom scenariju svjesna uporaba IKT alata može biti vrlo učinkovita u stvaranju veze između zajednice i parka na više razina, prema konceptu baštinskih zajednica.

Također može poboljšati priopćavanje znanstvenih rezultata, kao i samih ruševina i spomenika, koje javnost ili korisnici često teško čitaju. Tehnologija, kada se koristi za poboljšanje, a ne za sjenu kulturne baštine, može pomoći parku pružajući imerzivna i/ili obrazovna iskustva. To je ključno kako bi park postao mjesto gdje se kultura proizvodi i dijeli uz iskustva, obrazovanje i formaciju.

Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija stoga je ključno za razvoj bilo koje politike koja mora pogodovati pristupu arheološkim parkovima u logici „uključivog parka”.

Plan upravljanja mora jamčiti stabilnost, učinkovitost i gospodarske resurse potrebne za postizanje ciljeva zaštite i unaprjeđenja arheološkog parka. Kako bi se optimiziralo ulaganje i kako bi se moglo provesti finansijske odluke o potonjem, potrebna je procjena uvjeta ekonomski i finansijske održivosti u kojima se određuju troškovi i prihodi kako bi se kvantificirao opseg potrebe za gospodarskim resursima potrebnima za stvaranje, poboljšanje ili povećanje učinkovitosti upravljanja arheološkim parkom.

U aktivnostima upravljanja arheološkim parkom mora se uzeti u obzir potreba za rješavanjem brojnih varijabli koje međusobno djeluju na području, čime se učinkovito obvezuje na utvrđivanje posebnih metoda intervencije od slučaja do slučaja.

Stoga je iluzorno razmišljati o razvoju zajedničkih priručnika, metoda i smjernica koje se mogu nekritički primijeniti u svakom području. Bitno je usredotočiti se na potrebu za predviđanjem različitih „misija” i različitih strategija koje uzimaju u obzir referentne kontekste.

5. CILJEVI I ZAJEDNIČKI IZAZOVI

5. CILJEVI I ZAJEDNIČKI IZAZOVI

U vezi s ciljevima projekta i navedenim stanjem napretka, partneri projekta TRANSFER bave se različitim temama na nacionalnoj i europskoj razini uključenima u upravljanje i unapređenje arheološke baštine i politike teritorijalnog razvoja.

Partneri su suglasni primjenjivati načela, metode i procese Zajedničkog modela održivog upravljanja arheološkim parkovima, koji je rezultat projekta, u svojim politikama i aktivnostima istraživanja, upravljanja i unaprjeđenja arheološke baštine, kao i teritorijalnog razvoja.

Obvezuju se da će strategiju učiniti javno dostupnom u svim svojim komunikacijskim aktivnostima te da će kroz 5 godina primjenjivati Plan izrađen kroz projekt TRANSFER.

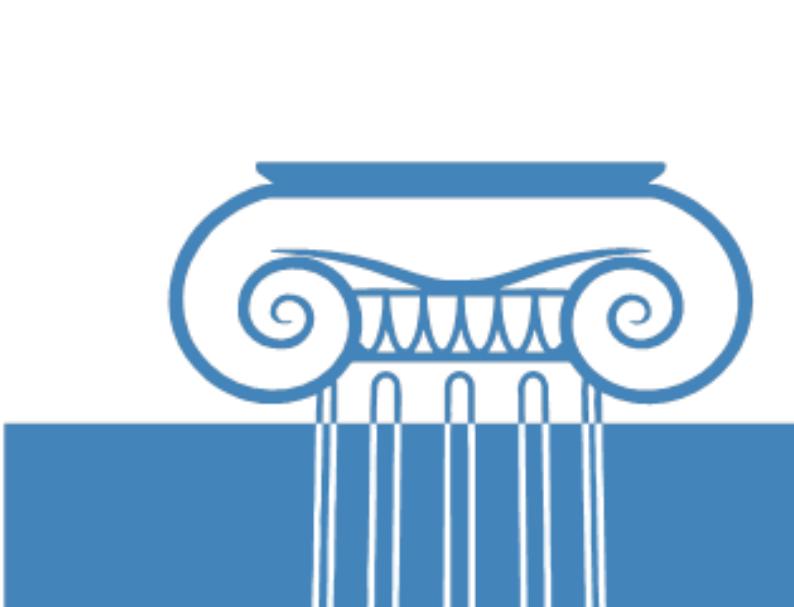
Obvezuju se javno objaviti Zajednički model održivog upravljanja arheološkim parkovima i poticati njegovu primjenu u odnosu na endogenu i egzogenu situaciju, u okviru politika i istraživačkih aktivnosti, upravljanja i unapređenja baštine te arheološkog i teritorijalnog razvoja pojedinih naroda, kako bi se osigurala njihova usklađenost s ciljem projekta.

Obvezuju se u roku od 3 godine primijeniti zajednički model održivog upravljanja u najmanje jednom arheološkom parku u svojoj zemlji.

Obvezuju se javno objaviti i promicati primjenu načela, metoda i procesa koji su podijeljeni u Zajedničkom modelu održivog upravljanja arheološkim parkovima u okviru politika i istraživačkih aktivnosti, upravljanja i poboljšanja politika i aktivnosti povezanih s arheološkom baštinom i teritorijalnim razvojem Europske unije.

Obvezuju se u roku od 3 godine proširiti Zajednički model održivog upravljanja njegovim uključivanjem u najmanje jedan projekt obuhvaćen programima Europske unije.

Ovaj dokument potpisali su svi partneri projekta TRANSFER u verziji na engleskom jeziku.

Dokument je sastavljen uz finansijsku pomoć Europske unije. Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost autora i ni u kojem se slučaju ne može smatrati da odražava stajalište Europske unije i/ili programskih tijela ADRION-a.

Ovaj dokument podupire program Interreg ADRION koji se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj i fonda IPA II.

Proračun projekta: 1.664.336,80 EUR

Trajanje projekta:

1. veljače 2020. – 31. siječnja 2023.